

Besluit van de Vlaamse Regering houdende definitieve vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Golfterrein Witbos'

DE VLAAMSE REGERING,

Rechtsgronden

Dit besluit is gebaseerd op:

- De Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, artikel 2.2.10, §5, gewijzigd bij het decreet van 18 november 2011.
- Het decreet van 1 juli 2016 tot wijziging van de regelgeving voor ruimtelijke uitvoeringsplannen teneinde de planmilieueffectrapportage en andere effectbeoordelingen in het planningsproces voor ruimtelijke uitvoeringsplannen te integreren door wijziging van diverse decreten, artikel 66, tweede lid.
- Het besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2017, betreffende het geïntegreerde planningsproces voor ruimtelijke uitvoeringsplannen, planmilieueffectrapportage, ruimtelijke veiligheidsrapportage en andere effectbeoordelingenartikel, artikel 25.

Vormvereisten

De volgende vormvereisten zijn vervuld:

- De Technische Werkgroep Golf gaf op 28 juni 2010 haar advies over de aanvraag van de golfclub voor de uitbreiding van het golfterrein Witbos naar een golfterrein van 13 naar 18 holes.
- Het team MER van het departement Omgeving keurde op 8 november 2018 het plan-MER voor het GRUP Golfterrein Witbos goed.
- Op 19 december 2018 werd een plenaire vergadering gehouden, over het voorontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Golfterrein Witbos'. Van de plenaire vergadering werd een verslag gemaakt dat de schriftelijke adviezen van Herentals, de provincie Antwerpen, het Departement Landbouw en Visserij, het Agentschap Natuur en Bos en Sport Vlaanderen bevat.
- De Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening - Onroerend Erfgoed (SARO) adviseerde op 23 januari 2019 over het voorontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Golfterrein Witbos'.
- Op 19 april 2019 werd een VR-toets uitgevoerd, waaruit blijkt dat er geen ruimtelijk veiligheidsrapport dient te worden opgemaakt.

- De Vlaamse Regering stelde het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Golfterrein Witbos' voorlopig vast op 3 mei 2019.
- De Vlaamse Regering kondigde het openbaar onderzoek aan over het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Golfterrein Witbos'.
- Het openbaar onderzoek vond plaats van 16 juli tot en met 13 september 2019. Er werden in dat kader adviezen uitgebracht door de gemeenten Westerlo en Herentals en 28 individuele bezwaarschriften.
- Het advies xx.xxx/x van de Raad van State, werd gegeven op xx xx 2020, met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Motivering

Dit besluit is gebaseerd op de volgende motieven:

- De Vlaamse Regering heeft op 21 december 2007 het operationeel actieprogramma voor de buitengebiedregio Neteland goedgekeurd.
- De Vlaamse Regering heeft op 10 juni 2011 principieel beslist om een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan op te maken voor de uitbreiding van het golfterrein Witbos.
- De minister bevoegd voor de ruimtelijke ordening heeft op 30 maart 2012, in een mededeling aan de leden van de Vlaamse Regering, de stand van zaken gegeven betreffende de herbestemming van militaire domeinen: 'Vrijgekomen militaire domeinen: stand van zaken en vervolgstappen inzake ruimtelijke ordening en vastgoedbeleid'.
- Het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Golfterrein Witbos' is opgesteld in uitvoering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, dat de globale beleidsopties omvat voor de inplanting van nieuwe golfterreinen en de inrichting en uitbreidingsmogelijkheden voor bestaande golfterreinen. In de bindende bepalingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen is een pakket van 2000 ha voorzien voor bestemmingswijzigingen in functie van recreatieve activiteiten, zoals een golfterrein. Dit pakket is op vandaag niet volledig ingevuld. Het golfterrein Witbos was in het zogenaamde eerste Golfmemorandum van de Vlaamse Regering opgenomen als golfterrein dat in aanmerking komt om aangeduid te worden als zone voor golf. Daarbij was eveneens de uitbreiding van 13 naar 18 holes voorzien. In het richtinggevend gedeelte van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen zijn bepalingen opgenomen over de ontwikkelingsmogelijkheden voor golfterreinen, de specifieke bestemming als 'golfzone', de ruimtelijke principes voor golfterreinen waaronder de multifunctionaliteit en het concept 'eco-golf', het stimuleren van natuurverweving en het voorzien van mogelijkheden voor verblijfsrecreatie of golfhotels. Bij de opmaak van voorliggend GRUP is rekening gehouden met die bepalingen. Daarover is verdere toelichting opgenomen in de toelichtingsnota.
- Het voorliggend plan maakt het behoud en de exploitatie van het bestaande 13-holes golfterrein mogelijk. Daarbij moet rekening gehouden worden met de aanwezige bouselementen. Omdat een uitbreiding tot een volwaardige 18-holes golfbaan met uitgebreide oefenfaciliteiten zou betekenen dat 9 ha à 15 ha bestaand bos zou gekapt worden (ontbossing), kan enkel akkoord gegaan worden met de bestemming van de bestaande 13-holes golfbaan. Hierbij komt de Vlaamse Regering tegemoet aan de talrijke bezwaren en het negatief advies van de SARO. Om die reden wordt het

maximaal behoud van het bestaande bos in het plangebied opgenomen in de verordenende voorschriften. Ter hoogte van de voormalige spoorlijn, in het noordelijk deel van het plangebied en dat verhard is, wordt ook een mogelijkheid ingeschreven voor de inplanting van een lokale sporthal met bijbehorende sporthal. Tevens is voorzien dat het terrein dat wordt voorbehouden voor de sporthal met zijn bijbehorende parking aan het golfterrein kan worden toegevoegd of aangeplant moet worden als bos. Een ontwikkeling voor evenementen is op die manier uitgesloten. Op het voormalig militair terrein zijn verschillende boogloodsen en een relatief grote verharde oppervlakte aanwezig. In de stedenbouwkundige voorschriften zijn maatregelen opgenomen om de verharde en bebouwde oppervlakte te verminderen. Sommige gebouwen verkeren in slechte staat en zullen afgebroken worden. Anderzijds worden mogelijkheden ingeschreven om sommige gebouwen te behouden of aan te passen voor gebruik voor golfactiviteiten zoals een clubhuis, conciërgewoning of als loods. In de stedenbouwkundige voorschriften zijn ook mogelijkheden ingeschreven om de bestaande gebouwen en de verharde buitenruimte, zoals het centrale plein, te gebruiken voor evenementen. Het aantal grootschalige evenementen wordt beperkt wordt tot twaalf per jaar.

- In het bindend deel van het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen wordt het Vlaams Gewest opgedragen om de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur af te bakenen in gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen. In het voorliggend gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan wordt rekening gehouden met het gefaseerd operationeel uitvoeringsprogramma dat hiervoor werd goedgekeurd. Het voorliggend gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan overlapt deels met actiezones in de buitengebiedregio Neteland. Het voorliggend gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan geeft mee uitvoering aan deze doelstellingen.
- In het plan-MER is een milieubeoordeling gebeurd van het voorgenomen plan. Daarbij zijn maatregelen en aanbevelingen geformuleerd, onder meer over de omzetting van bos naar heide in geval van ontbossing, het behoud van beboste percelen en bestaande groenelementen, de grondbalans, het voorzien van waterzuivering en de inplantingsplaats van de lokale sporthal. De voorgestelde maatregelen en aanbevelingen van de milieubeoordeling werden verwerkt in het voorliggend ruimtelijk uitvoeringsplan. In de toelichtingsnota is een overzicht gegeven van de maatregelen en aanbevelingen en de manier waarop daar mee omgegaan wordt in het GRUP. De toelichtingsnota omvat eveneens een milieuverklaring.
- Er werd een beoordeling uitgevoerd van de risico's inzake externe veiligheid in de vorm van een veiligheidstoets waaruit blijkt dat voor het voorliggend ruimtelijk uitvoeringsplan een ruimtelijk veiligheidsrapport niet vereist is. Hierover is toelichting opgenomen in de toelichtingsnota. De veiligheidstoets is opgenomen als bijlage V.
- Er is een watertoets uitgevoerd als onderdeel van het plan-MER. Met het watersysteem is rekening gehouden bij de redactie van de stedenbouwkundige voorschriften. Uit één en ander kan besloten worden dat het plan geen betekenisvolle negatieve impact zal hebben op het watersysteem. Hierover is toelichting opgenomen in de toelichtingsnota.
- De ingediende adviezen, opmerkingen en bezwaren kunnen, gegroepeerd per onderwerp, als volgt worden behandeld.
- In sommige bezwaren, adviezen en opmerkingen wordt gesteld dat de procedure grondiger en met meer participatie zou moeten worden gevoerd. In antwoord op deze bezwaren, adviezen en opmerkingen verwijst de Vlaamse Regering naar de toelichtingsnota waarin een weergave is opgenomen van het ruimtelijk onderzoek en is aangegeven op welke manier is rekening gehouden met planinitiatieven van andere

besturen en op welke manier overleg is georganiseerd over het voorliggende plan. Het gaat om overleg dat teruggaat tot de periode van het Vlaamse Golfmemorandum in 2003 en dat is verdergezet tot op vandaag. Daarnaast is ook uitgebreid overleg gevoerd op initiatief van de betrokken gemeenten. Tenslotte verwijst de Vlaamse Regering naar de bepalingen van de VCRO waarin de goedkeuringsprocedure voor een GRUP is vastgelegd. De manier waarop de decretale bepalingen inzake de publieke inspraakmogelijkheden zijn nagekomen zijn opgenomen in dit besluit.

- In sommige bezwaren, adviezen en opmerkingen verzet men zich tegen de uitbreiding tot 18 holes omdat het geen meerwaarde heeft voor de beoefening van de golfsport. Men verwijst daarbij ook naar reeds uitgevoerde grondwerken die onzorgvuldig uitgevoerd zouden zijn. In antwoord op deze bezwaren, opmerkingen en adviezen stelt de Vlaamse Regering dat de vaststelling van een eventuele inbreuk op de wetgeving inzake ruimtelijke ordening de goedkeuring van een GRUP niet in de weg staat. Het GRUP wordt vastgesteld met het oog op de ordening van het voormalig militair domein Witbos in functie van het behoud van het bestaande golfterrein, een lokale sporthal en het medegebruik van het domein voor evenementen. Op de doelstellingen van het ruimtelijk uitvoeringsplan wordt uitvoerig ingegaan in de toelichtingsnota. De mogelijkheden voor behoud en uitbreiding van bestaande golfterreinen is eerst vastgelegd in het Vlaams Golfmemorandum. De ruimtelijke randvoorwaarden zijn verankerd in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. Hierbij werd in beginsel uitgegaan van een uitbreiding van het bestaande golfterrein van 13 tot 18 holes. De Golfclub Witbos diende in 2009 bij de Technische Werkgroep Golf een dossier in voor de uitbreiding tot 18 holes. De Technische werkgroep heeft hierover advies uitgebracht op 28 juni 2010 en aan de ontwikkeling een aantal randvoorwaarden gekoppeld: "versterken van de natuurwaarden, de landschapswaarden en de bosstructuur; voorzien van voldoende recreatief medegebruik; voorzien van voldoende openbaar groen; afstemmen van de plannen van de verschillende actoren. Het college van burgemeester en schepenen van de stad Herentals heeft daar in haar advies aan de technische werkgroep golf een aantal specifieke randvoorwaarden aan toegevoegd: als nieuwe bestemming wordt natuurgebied en gebied voor zachte recreatie (wandelaars en fietsers) vooropgesteld; de golf moet een laagdrempelig gebeuren blijven; geen ambachtelijke zone op het terrein; wandel- en fietsroutes (breedte min. 3 m) doorheen en rond het terrein; het ter beschikking stellen van een ruimte (ca. 1 ha) voor het plaatselijk verenigingsleven; zone 'Venheide' invullen als recreatief knooppunt annex speelbos". Het verordenend plan en de verordenende stedenbouwkundige voorschriften werden in navolging van de bezwaren, adviezen en opmerkingen en het ongunstig advies van de SARO aangepast, waarbij geen uitbreiding tot een 18-holes golfterrein mogelijk is. Hierbij worden tevens garanties opgenomen voor maximaal behoud van het bestaande bos. Met voorliggend RUP wordt invulling gegeven aan al deze opmerkingen. De opvatting dat er geen nood is aan bijkomende golfterreinen en dat het voormalige militair domein Witbos daar niet voor geschikt is, wordt dus niet onderschreven.
- In sommige bezwaren, adviezen en opmerkingen wordt gesteld dat in het plan-MER geen locatiealternatieven onderzocht werden vanuit het argument dat het voorgenomen plan een behoud van de bestaande toestand is, waarbij het plangebied wordt herbestemd naar de aanwezige functies zodanig dat de golf (en aanverwante accommodatie) niet meer zonevreemd gelegen is. De Vlaamse Regering verwijst in dit verband naar het Vlaams Golfmemorandum waar een evaluatie werd uitgevoerd van bestaande golfterreinen en waarin voor de verschillende terreinen een concrete uitspraak werd gedaan die kan gaan van het uitbreiden van het terrein aan de ene kant, tot het niet verder behouden van een bestaand golfterrein aan de andere kant.

Voor het golfterrein Witbos is in het kader van het Golfmemorandum een tussenliggend voorstel gedaan dat er in bestaat dat binnen de perimeter van het militair domein een uitbreiding van het aantal holes wordt mogelijk gemaakt, zonder dat het terrein zelf een grotere oppervlakte zal innemen. Vanuit die beleidsdoelstelling is in het plan-MER terecht geargumenteed dat voor het voorgenomen plan geen locatie-alternatieven bestaan. Dit neemt niet weg dat voor dit voorgenomen plan het zogenaamde nul-alternatief is benoemd dat er in zou bestaan om geen bestemmingswijziging door te voeren en de huidige bestemming militair domein te behouden. Dat nul-alternatief impliceert uiteraard dat niet kan worden voldaan aan de plandoelstelling die de Vlaamse Regering voorop heeft gesteld in het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen. Deze bezwaren, adviezen en opmerkingen geven derhalve geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.

- In sommige bezwaren, adviezen en opmerkingen wordt gepleit voor een terugvalscenario voor het geval er geen lokale sporthal zou worden gerealiseerd en in geval de golf zou stoppen. De Vlaamse Regering antwoordt dat in navolging van deze opmerkingen de stedenbouwkundige voorschriften werden aangevuld zodat de locatie voorzien voor de lokale sporthal kan worden ingericht als golfterrein of als bosgebied. In die hypothese is een goed functionerend golfterrein met recreatief medegebruik mogelijk. Anderzijds wordt geen terugvalscenario voorzien voor het geval de golfactiviteit zou worden stopgezet. Vermits de inrichting van het gebied als golfterrein de primaire doelstelling van het ruimtelijk uitvoeringsplan uitmaakt, is het niet mogelijk om zonder bestemmingswijziging en grondige beoordeling te voorzien in een andere bestemming of nabestemming, die anders is dan de golfbestemming. Mocht de golfactiviteit definitief worden stopgezet, kunnen de mogelijkheden van andere functies en activiteiten in een nieuw planproces onderzocht worden. Om deels tegemoet te komen aan deze opmerkingen wordt in de stedenbouwkundig voorschriften wel verduidelijkt dat het louter gebruik van het domein voor evenementen niet kan worden toegestaan. Deze bezwaren, adviezen en opmerkingen geven derhalve aanleiding tot aanpassingen aan de stedenbouwkundige voorschriften van het plan.
- In sommige bezwaren, adviezen en opmerkingen wordt er op gewezen dat het domein deel uitmaakt van een groter boscomplex dat zich in noordelijke richting uitstrekt, een aaneengesloten boscomplex met een totale oppervlakte van 53 ha en dat de aanleg van een 18 holes golfterrein zal leiden tot een aanzienlijke ontbossing. De Vlaamse Regering erkent dat de initiële planopties om het bestaande 13-holes golfterrein her in te richten en uit te breiden tot een volwaardig 18-holes golfterrein gepaard zou gaan met een aanzienlijke ontbossing tussen 9 ha en 15 ha. De bospercelen binnen het plangebied hebben in de huidige situatie een gezamenlijke oppervlakte van 22,5 ha. Deze oppervlakte is versnipperd door de aanwezigheid van betonverhardingen en gebouwen, voornamelijk militaire loodsen, en de bestaande golfbanen. Een deel van de huidige bosbestanden zijn omstreeks 1940 aangeplant. In de loop van de jaren zijn dunningen gebeurd om de beste dennen te bevoordelen en de omvorming van naaldhout naar gevarieerd inlands loofhout te bewerkstelligen. Een deel van het bos is jonger dan 22 jaar. In het plan-MER is vastgesteld dat om de uitbreiding tot een 18 holes-terrein te kunnen realiseren delen van het bestaande bosoppervlak zullen gekapt worden. In de Toelichtingsnota en het MER is een indicatieve inrichtingsschets opgenomen waaruit de oppervlakte aan ontbossing in functie van een volwaardig 18-holes golfterrein blijkt. Er kan niet ontkend worden dat de uitbreiding tot een 18-holes golfterrein binnen het plangebied een negatieve bosbalans zal hebben. Op basis van de gegevens in het plan-MER kan aangenomen worden dat sprake is van een negatieve bosbalans van 9 à 15 ha, die slechts ten dele kan gecompenseerd worden op eigen

terrein. Deze oppervlakte kan lager zijn indien geopteerd wordt om bestaande bospercelen te behouden. Voor een herinrichting en uitbreiding van de bestaande golfbanen zal evenwel steeds een aanzienlijke ontbossing nodig zijn. Deze ontbossing zou een dermate negatieve impact hebben op de bosstructuur in de ruimere omgeving en de biodiversiteit van het plangebied, zodat de Vlaamse Regering in navolging van de bezwaren, adviezen en opmerkingen met dit RUP enkel het behoud en de exploitatie van het bestaande 13-holes golfterrein kan aanvaarden. Om die reden wordt het maximaal behoud van het bestaande bos in het plangebied opgenomen in de verordenende voorschriften. In het met overdruk natuurverwevingsgebied aangeduide deel van het plan wordt eveneens een ontharding opgelegd van -25% en in de zone aangeduid voor behoud verharding en bebouwing wordt een taakstelling van -10% opgelegd. In navolging van de bezwaren, opmerkingen en adviezen wordt bijkomend bosgebied aangeduid op het grafisch plan. Die ca. 4 ha zal bebost moeten blijven of kan bebost worden. De aanplant van streekeigen autochtone boomsoorten en andere kleine landschapselementen oordeelkundig in het plangebied zullen lokaal een positief effect hebben op ecotoopcreatie. Door het maximaal behoud van het bestaande bos in het plangebied is geen sprake meer van versnippering en barrièrewerking en zal de ecologische samenhang op ecosysteemniveau niet betekenisvol wijzigen. In de stedenbouwkundige voorschriften wordt ook verordenend opgenomen dat ontbossing niet mogelijk is in functie van het golfterrein of de evenementen. Op die manier wordt het groene en beboste karakter van het domein gegarandeerd en blijft de aansluiting met de omliggende bospercelen behouden. De voorschriften zijn ook aangevuld met de bepaling dat bosranden worden voorzien om de overgang van open terrein naar bos geleidelijk te laten verlopen. Langs de randen van de site zal een buffering worden voorzien. Aangezien er niet langer sprake is van ontbossing in functie van de uitbreiding van het golfterrein is er geen noodzaak meer voor omzetting van bos naar heide, zoals initieel voorzien in het plan-MER. Op het grafisch plan en in de voorschriften wordt een bijkomende oppervlakte bestemd als bosgebied, in samenhang met de bestaande bosstructuur en wordt de oppervlakte gebouwen en verharding beperkt in oppervlakte. In de voorschriften is ook opgenomen dat geen ontbossing mogelijk is in functie van het golfterrein en de evenementen. Deze bezwaren, adviezen en opmerkingen geven derhalve aanleiding tot aanpassingen aan de stedenbouwkundige voorschriften en het plan.

- In sommige bezwaren, adviezen en opmerkingen wordt aangegeven dat eventuele boscompensatie niet op landbouwpercelen in agrarisch gebied en al helemaal niet op percelen gelegen in herbevestigd agrarisch gebied zou mogen gebeuren. Hierbij wijst de Vlaamse Regering op het verbod op ontbossing in de zone voor golfterrein en de wetgeving inzake boscompensatie. De Vlaamse Regering wijst erop dat compensatie mogelijk is in groene bestemmingen en in landbouwgebied, gezien bebouwing daar niet verboden is en kan bijdragen tot een kwaliteitsvolle openruimte. Deze bezwaren, adviezen en opmerkingen geven derhalve geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.
- In sommige bezwaren, adviezen en opmerkingen wordt gepleit om in de stedenbouwkundige voorschriften te voorzien in een geleidelijke overgang tussen bos en zijn omgeving, in het bijzonder de randen van het golfterrein. In navolging van deze bezwaren, opmerkingen en adviezen wordt in de stedenbouwkundige voorschriften dergelijke overgang als verplichting ingeschreven omwille van de grote natuurwaarde ervan. Deze bezwaren, adviezen en opmerkingen geven derhalve aanleiding tot aanpassingen aan de stedenbouwkundige voorschriften van het plan.
- In sommige bezwaren, adviezen en opmerkingen wordt aangegeven dat het speelbos veel te klein is. Op basis van de verschillende bezwaren, opmerkingen en adviezen

werd op het grafisch plan een grotere oppervlakte aangeduid als bosgebied. Bij de aanleg van het domein kan geopteerd worden voor een gedeeltelijke inrichting als speelbos. In overeenstemming met deze bezwaren, adviezen en opmerkingen is de aanduiding van bosgebied op het grafisch plan gewijzigd.

- In sommige bezwaren, adviezen en opmerkingen wordt opgemerkt dat in hoofdstuk 14 van het plan-MER elke informatie over de aanwezigheid van soorten ontbreekt terwijl er wel degelijk informatie beschikbaar was over tenminste 1 Europees beschermde soort, maar ze niet werd gebruikt. De bezwaarindieners zijn van oordeel dat verschillende 'redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven' niet werden opgenomen in het MER. De Vlaamse Regering antwoordt op deze bezwaren, opmerkingen en adviezen dat in het plan-MER is vastgesteld dat binnen het plangebied geen gegevens omtrent soorten of andere inventarisatiegegevens inzake fauna en flora gekend zijn. Het feit dat via de gebruikelijke kanalen (bijvoorbeeld waarnemingen.be) geen gegevens over het plangebied kunnen teruggevonden worden, heeft waarschijnlijk te maken met het historische militaire karakter van het domein. Het voorliggend MER is een plan-MER waarbij soorten op plan-MER-niveau beschreven werden op basis van terreinwaarnemingen. Mogelijk zullen op projectniveau gedetailleerde terreininventarisaties meer inzicht zullen geven over de aanwezige soorten binnen het plangebied en in welke delen van het plangebied deze soorten voorkomen. Het feit dat een soort niet expliciet is opgenomen of vermeld in het plan-MER wijzigt immers niets aan de wettelijke bescherming die ervoor geldt. In het plan-MER werden de aanwezige leemten zo goed als mogelijk ingevuld en er kan worden vanuit gegaan dat deze geen wezenlijke invloed hebben op de algemene besluitvorming voor voorliggende plan die inhoudt dat een bestaand golfterrein kan worden bestemd, waarbij maximaal gebruik wordt gemaakt van bestaande verharding en bebouwing. In het plan-MER is opgenomen dat de ecologische waarde van het plangebied wordt beschreven aan de hand van: de biologische waarderingskaart (BWK, INBO), habitatkaart, GNOP Herentals, gegevens en studies Natura2000-gebieden, instandhoudingsdoelstellingen, aanwijzingsbesluiten, habitat- en soortenfiches, VEN – gebieden, eigen terreinwaarnemingen. Het plangebied bestaat voornamelijk uit biologisch minder waardevol zeer soortenarme ingezaaide graslanden (Hx) en halfopen of open bebouwing met beplanting (Ua). Tabel 11 'Waardevolle BWK-eenheden in het volledige plangebied' toont aan dat het biologisch waardevolle element dat veruit het meest voorkomt in het plangebied 'aanplant van grove den met laag struikgewas' (Ppms) betreft. De meeste bestanden bestaan uitsluitend uit grove den, aangevuld met Amerikaanse eik, zomereik, boskers, lijsterbes, spork en andere soorten. Sommige bestanden kennen bijmengingen van Corsicaanse den, grove den en zeeden. Er is veel Amerikaanse vogelkers aanwezig is en deze wordt bestreden. Met betrekking tot de speciale beschermingszones en VEN-gebied is vastgesteld dat het terrein niet gelegen is in of in de nabije omgeving van een Speciale Beschermingszone (SBZ) zoals habitatrichtlijngebied of vogelrichtlijngebied. Het meest nabijgelegen beschermingsgebied betreft het habitatrichtlijngebied 'Valleigebied van de Kleine Nete met brongebieden, moerassen en heiden (BE2100026)' op circa 5,5 km ten noorden van het golfterrein gelegen. Ook in de ruime omgeving van het golfterrein bevinden zich geen VEN-gebieden. Het dichtstbijzijnde VEN-gebied betreft het Ven-gebied 'De vallei van de kleine Nete benedenstrooms' op circa 5,1 km ten noorden van het golfterrein. In de ruime omgeving bevinden zich geen Vlaamse en/of erkende natuureservaten. Volgens de habitatkaart, opgesteld door het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, worden binnen het plangebied geen habitats waarvan karteringseenheid 1 verschilt van gh (geen habitat) aangetroffen. Binnen een straal van 1 km rondom het plangebied worden volgende habitattypes teruggevonden: '9190

Oude zuurminnende eikenbossen op zandvlakten met *Quercus robur*' en '9120 Atlantische zuurminnende beukenbossen met *Ilex* en soms *Taxus* inde ondergroei (*Quercion robori-petraeae* of *Ilici-Fagenion*)'. Op basis van bovenstaande beschrijvingen worden volgende elementen in het kader van voorliggend plan-MER als aandachtgebied beschouwd: 'Habitats 9190 en 9120 (in het studiegebied) en alle biologisch waardevolle elementen volgens de BWK binnen het plangebied (en bij uitbreiding studiegebied)'. Het voornaamste en meest omvangrijke aandachtsgebied zijn hierbij de biologisch waardevolle aanplanten van grove den met ondergroei. In het plan-MER is vastgesteld dat in de ruime omgeving van het golfterrein zich geen Speciale Beschermingszone (SBZ) zoals habitatrichtlijngebied of vogelrichtlijngebied, VEN-gebied of Vlaamse of erkende natuurreservaten bevinden en dat bovendien het plangebied ook niet gelegen is in een kortste verbinding tussen SBZ's, VEN-gebieden en/of natuurreservaten waardoor het plangebied en zijn omgeving geen hoofdcorridorfunctie vervult en er geen belangrijke migratieroutes doorheen het plangebied lopen. Er wordt aangegeven dat de bospercelen binnen het plangebied in hoofdzaak biologisch minder interessante uniforme naaldhoutbestanden betreffen. In de omgeving van het plangebied, in het omliggende boscomplex, komen gelijkaardige naaldhoutbestanden voor, zodat in het plan-MER geoordeeld is dat de ontbossing quasi geen invloed zal hebben op lokale populaties. De interne wijzigingen van de bosstructuren zal geen betekenisvolle randeffecten aan de grenzen van het plangebied veroorzaken. De stedenbouwkundige voorschriften bevatten daarover concrete bepalingen. Binnen het plangebied worden volgens de habitatkaart geen habitats aangetroffen worden waarvan karteringseenheid 1 verschilt van gh (geen habitat). Het plan zal bijgevolg geen fragmentatie van habitats met zich zal meebrengen. Deze bezwaren, adviezen en opmerkingen geven derhalve geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.

- In sommige bezwaren, adviezen en opmerkingen worden opmerkingen gemaakt over het Eco-label en het daarmee samenhangende milieubeheerplan. De Vlaamse Regering antwoordt dat het Eco-label een initiatief is van de Vereniging voor Golf in Vlaanderen om het ecologisch en milieugericht beheer van golfterreinen te stimuleren en te ondersteunen. Dat het label strikt genomen geen deel uitmaakt van het voorliggende GRUP, zodat er in dit besluit verder niet kan worden op ingegaan, hoewel de Vlaamse Regering de doelstellingen ervan onderschrijft. Het milieubeheerplan en het label maken deel uit van de concrete aanleg en het daaropvolgende beheer van het golfterrein. Golfclubs die voldoen aan welbepaalde kwaliteitsdoelstellingen, kunnen een eco-label verkrijgen. In het Golfmemorandum van de Vlaamse Regering wordt beklemtoond dat het aangewezen is dat nieuwe golfterreinen voldoen aan het concept van 'eco-golfterrein'. het Vlaams Golfmemorandum heeft wat betreft eco-golfterreinen principes aangegeven die nageleefd moeten worden. Het betreft: deelname aan de formule 'eco-convenant' met: registratie (invullen deelnameformulier, opstellen van een milieubeleidsverklaring, oprichting van een ecoconvenantteam en opmaak van een milieubeheerplan) en Vlaamse erkenning (deze veronderstelt een volledig uitgewerkt milieubeheerplan en de aanvang van de invulling ervan, gevolgd door een interne audit). Deze bezwaren, opmerkingen en adviezen geven geen aanleiding tot aanpassingen aan de verordenende delen van het plan.
- In sommige bezwaren, adviezen en opmerkingen wordt gesteld dat er onvoldoende aandacht besteed is aan het behoud van de aanwezige natuurwaarden op het terrein, in het bijzonder de aanwezige blusputten die uitzonderlijke biotopen zijn voor diverse beschermde amfibiesoorten. De Vlaamse Regering antwoordt dat deze blusputten gelegen zijn in het gebied bestemd als golfterrein met de overdruk natuurverweving. De overdruk natuurverweving houdt een expliciete bescherming in van de

natuurwaarden en de kleine landschapselementen in het gebied. De gevraagde bescherming van de natuurwaarde van de blusputten is dus wel degelijk gegarandeerd in de stedenbouwkundige voorschriften. Deze bezwaren, opmerkingen en adviezen geven geen aanleiding tot aanpassingen aan de verordenende delen van het plan.

- In sommige bezwaren, adviezen en opmerkingen wordt gevraagd naar de handhaafbaarheid van de voorschriften die bepalen dat kleine landschapselementen moeten behouden blijven, wanneer deze KLE's tot op heden niet geïnventariseerd werden. De Vlaamse Regering antwoordt dat de bepaling in de stedenbouwkundige voorschriften die het behoud van kleine landschapselementen vereist dat bij aanvragen voor het bekomen van een omgevingsvergunning voor een bepaald gebied inzicht zal moeten worden gegeven in het voorkomen van bestaande kleine landschapselementen en de manier waarop die elementen worden behouden, beschermd of opgewaardeerd. Deze bezwaren, opmerkingen en adviezen geven geen aanleiding tot aanpassingen aan de verordenende delen van het plan.
- In sommige bezwaren, adviezen en opmerkingen wordt gesteld dat het niet duidelijk is, waar en tegen wanneer de ontharding van 10% moet gerealiseerd worden. De Vlaamse Regering antwoordt dat in overeenstemming met deze bezwaren, opmerkingen en adviezen in de stedenbouwkundige voorschriften een concrete koppeling werd gemaakt met aanvragen voor het bekomen van een omgevingsvergunning. Deze bezwaren, adviezen en opmerkingen geven derhalve aanleiding tot aanpassingen aan de stedenbouwkundige voorschriften van het plan.
- In sommige bezwaren, adviezen en opmerkingen wordt gepleit om een maximale bouwhoogte op te leggen aan nieuwe bebouwing. De Vlaamse Regering antwoordt dat in GRUP's zoveel mogelijk gebruik wordt gemaakt van type-bepalingen, omwille van de eenvormigheid, de algemene toepasbaarheid en daardoor de rechtszekerheid. Om die reden zijn de stedenbouwkundige voorschriften waar mogelijk algemeen van aard, hetgeen voor sommigen als weinig gedetailleerd kan overkomen. Voor wat betreft de hoogte van gebouwen wordt gewezen op de specifieke voorschriften waarin aandacht wordt gevraagd voor de ensemble-waarde van het domein en de bepaling in artikel 1.1 waarin is opgenomen dat gebouwen die noodzakelijk zijn voor de golfsport worden toegelaten. Met gebouwen noodzakelijk voor golf wordt onder meer verwezen naar een clubhuis en een loods voor het stallen van materiaal voor het onderhoud van het terrein. Gezien het karakter van de golfactiviteiten is bebouwing met een aanzienlijke hoogte in de praktijk niet aan de orde. Bovendien zijn in de stedenbouwkundige voorschriften bepalingen opgenomen die het behoud van de bestaande gebouwen mogelijk maken met respect voor het historisch militair karakter van het plangebied. Vermits het hier gaat om medegebruik is het niet aan de orde om bestaande gebouwen te vervangen door nieuwe hogere gebouwen. De stedenbouwkundige voorschriften, gelezen in hun samenhang, sluiten dit uit. Deze bezwaren, opmerkingen en adviezen geven geen aanleiding tot aanpassingen aan de verordenende delen van het plan.
- In sommige bezwaren, adviezen en opmerkingen wordt gevraagd wat er wordt bedoeld met een jeugdskamp. De Vlaamse Regering antwoordt dat in navolging van de aanpassingen die werden doorgevoerd in de stedenbouwkundige voorschriften om de dynamiek van activiteiten op het terrein te beperken, geopteerd worden om geen verblijfsrecreatie toe te laten. De aanpassing leidt er toe dat de term niet verder wordt gehanteerd in het GRUP, zodat de opmerkingen over deze term zonder voorwerp zijn. Deze bezwaren, opmerkingen en adviezen geven geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.
- In sommige bezwaren, adviezen en opmerkingen wordt opgemerkt dat kleinere evenementen en privé feesten ook overlast kunnen geven, in het bijzonder

geluidsoverlast. In antwoord op deze bezwaren, opmerkingen en adviezen stelt de Vlaamse Regering dat de omschrijving van de evenementen en het onderscheid tussen grote en kleine evenementen verduidelijkt is in de stedenbouwkundige voorschriften. De omschrijving van de kleine evenementen houdt in dat zij geen bijkomende dynamiek veroorzaken ten opzichte van de golfactiviteiten en derhalve gelijktijdig met golfactiviteiten kunnen georganiseerd worden en gebruik maken van het centrale plein als parking. Door de beperking van de dynamiek en de voorziene inplanting van de parking centraal op het domein en door de voorziene inrichting van het gebied met aaneengesloten groenvolumes, kan gegarandeerd worden dat dergelijke kleine evenementen geen overlast geven naar de omgeving. Dit blijkt ook uit het plan-MER. In navolging van deze bezwaren, adviezen en opmerkingen is in de voorschriften en de toelichting een duidelijke omschrijving van de evenementen opgenomen, waarbij het onderscheid tussen de grote en kleine evenementen ondubbelzinnig wordt gekoppeld aan de dynamiek van de evenementen en dat voor de kleine evenementen geldt dat ze geen hogere dynamiek veroorzaken dan golfactiviteiten onder meer op het vlak van mobiliteit, geluid en andere vormen van overlast.

- In dat sommige bezwaren, adviezen en opmerkingen wordt gevraagd wat er onder 12 grote evenementen wordt verstaan, met een verwijzing naar activiteiten die in het verleden op het militair domein hebben plaatsgevonden zoals een personeelsfeest van grote bedrijven of een grootschalige horecabeurs in 2019. In antwoord op deze bezwaren, opmerkingen en adviezen stelt de Vlaamse Regering dat de omschrijving van de evenementen en het onderscheid tussen grote en kleine evenementen verduidelijkt is in de stedenbouwkundige voorschriften. In navolging van deze bezwaren, adviezen en opmerkingen en in overeenstemming met het onderscheid dat in het plan-MER is opgenomen, wordt een duidelijke omschrijving van de evenementen opgenomen in de stedenbouwkundige voorschriften en het onderscheid tussen de grote en kleine evenementen is ondubbelzinnig gekoppeld aan de dynamiek van de evenementen. Voor de kleine evenementen geldt dat ze geen hogere dynamiek veroorzaken dan golfactiviteiten onder meer op het vlak van mobiliteit, geluid en andere vormen van overlast. Voor de grotere evenementen wordt de overlast beperkt vanuit de milieuwetgeving en door het aantal evenementen te beperken tot 12 per jaar met een duurtijd van maximum drie dagen. Bovendien vraagt de Vlaamse Regering aan de exploitanten en aan de betrokken gemeenten te komen tot een overeenkomst over de randvoorwaarden voor de organisatie van evenementen bijvoorbeeld op het vlak van mobiliteit en het vaststellen van een jaarkalender om in samenspraak met de bewoners te komen tot het beperken van de impact van de grote evenementen.
- In sommige bezwaren, adviezen en opmerkingen wordt ingegaan op hinder door lawaai. Er wordt onder meer opgemerkt dat geen rekening is gehouden met het 'stiltegebied' in bos Den Aert. In antwoord op deze bezwaren, opmerkingen en adviezen stelt de Vlaamse Regering dat het tegengaan van geluidsoverlast en lawaai een onderdeel is van het planopzet, onder meer in de keuze van de toegelaten activiteiten en golf in het bijzonder. Voor de verwachte geluidsoverlast die gepaard zou gaan met de grote evenementen is het uitgangspunt dat die beperkt in aantal zijn en voornamelijk zullen plaatsvinden in de booghallen en gebouwen. In het plan-MER is dit aspect onderzocht en er wordt geoordeeld dat de rustverstoring door de events in de booghallen een tijdelijk beperkt negatief effect hebben. In overeenstemming met deze bezwaren, opmerkingen en adviezen zullen evenementen met een betekenisvolle geluidsimpact hoofdzakelijk binnen de gebouwen plaatsvinden. Voor events in de gebouwen moet voldaan worden aan de VLAREM-normen en er is een handhavingsbeleid van kracht. Over de impact op de omgeving en de als stiltegebied erkende gebieden kan nog worden verduidelijkt dat er in Vlaanderen geen specifieke

wetgeving over stiltegebieden is. Ze zijn bijvoorbeeld niet omschreven in Vlarem en niet formeel geselecteerd in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. Stiltegebieden worden wel vermeld in de EU-richtlijn omgevingslawaai 2002/49/EG. In 2019 zijn in Vlaanderen tien stiltegebieden officieel erkend maar het gebied Den Aert is daarbij niet opgenomen, zodat dit aspect geen specifieke gevolgen heeft voor het voorliggende GRUP, of specifieke maatregelen vereist. Deze bezwaren, opmerkingen en adviezen geven derhalve geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.

- In sommige bezwaren, adviezen en opmerkingen worden algemene opmerkingen gegeven over verwachte hinder bij evenementen, zoals afval en vandalisme. In antwoord op deze bezwaren, opmerkingen en adviezen stelt de Vlaamse Regering dat een voormalig militair domein met bebouwing en een 13-holes golfterrein wordt herbestemd tot een groen recreatiegebied met ruimte voor behoud van het bestaande golfterrein, een lokale sporthal en voor evenementen die beperkt worden in aantal en in impact op de omgeving. Globaal gaat het dus om hergebruik van bestaande ruimte-inname, hetgeen de voorkeur heeft op het aansnijden van open ruimte. Daarbij is het uitgangspunt dat het hergebruik van deze ruimte de draagkracht van het gebied niet mag overschrijden. Daartoe worden verschillende beperkingen opgelegd en worden de toegelaten functies geselecteerd op hun verenigbaarheid met de open ruimte ten zuiden en de woonkern ten noorden van het terrein. Daarnaast wordt de visuele impact beperkt door het behoud van het groene en beboste karakter van de omgeving, hetgeen tegemoet komt aan de vraag om de groene buffer te behouden. Netto zal de verharde oppervlakte verminderen. De impact van een golfterrein op zijn omgeving is in het algemeen relatief beperkt vermits het aantal bezoekers dat een golfterrein tegelijk bezoekt in de regel beperkt is. In het ruimtelijk uitvoeringsplan wordt een ontsluiting voor autoverkeer via een daartoe geschikte route vastgelegd. Uit het plan-MER blijkt eveneens dat golfactiviteiten geen hinder veroorzaken naar de omgeving en geen specifieke milderende maatregelen vereisen. Voor een lokale sporthal met het speelbos geldt een gelijkaardige redenering en kan gesteld worden dat de impact ervan beperkt blijft tot de onmiddellijke omgeving. Bovendien sluit de sporthal fysiek aan bij de kern Noorderwijk en maakt ze er functioneel deel van uit. Het functioneren van een sporthal zal zonder twijfel gepaard gaan met verplaatsingen van bezoekers. Vermits het gaat om een infrastructuur met een lokaal bereik mag er van uit gegaan worden dat dergelijke activiteiten en geluid niet als hinderlijk zullen ervaren worden, maar deel uitmaken van het functioneren van de buurt. Uit het plan-MER blijkt eveneens dat van de sporthal geen hinder of lawaai wordt verwacht die specifieke milderende maatregelen vereisen. Voor de evenementen is er mogelijk een grotere impact op het vlak van verkeer en geluid en andere vormen van hinder. Naast de algemene planopzet die gericht is op het beperken van impact naar de omgeving gelden specifiek voor de grote evenementen nog randvoorwaarden waardoor gesteld kan worden dat de draagkracht van de omgeving niet wordt overschreden. Vooreerst is er de beperking van het aantal grote evenementen tot maximaal 12 per jaar. Daarnaast is het, zoals reeds aangegeven, een uitgangspunt dat het aantal parkeerplaatsen voor grote evenementen wordt beperkt tot de capaciteit van het verharde paradeplein en de overloopparking ter hoogte van Britselaan. Tenslotte is het voor de evenementen in het bijzonder van belang dat een bedrijfsvervoerplan is voorzien waarmee de hinder als gevolg van verkeer beheerd en beperkt kan worden. Specifiek wat afval en vandalisme betreft geldt bovendien dat in de uitvoeringsfase en exploitatiefase bijkomende maatregelen nodig zijn om hinder en overlast voor de omgeving op een permanente en duurzame basis te garanderen. De initiatiefnemers van het project hebben zich voor hiertoe hebben geëngageerd. De Vlaamse Regering verzoekt de gemeenten Herentals en Westerlo concrete maatregelen te bespreken met de

bewoners en die overeengekomen maatregelen om hinder te vermijden vast te leggen in een overeenkomst.

- In sommige bezwaren, adviezen en opmerkingen verzet men zich tegen een ingang voor autoverkeer ter hoogte van Venheide in Noorderwijk, onder meer vanuit verkeersveiligheid. De Vlaamse Regering antwoordt dat de noordelijke toegang naar de lokale sporthal beperkt is tot fietsers en wandelaars en geen autoverkeer toelaat. Deze bezwaren, adviezen en opmerkingen geven derhalve geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.
- In sommige bezwaren, adviezen en opmerkingen wordt in algemene zin aangegeven dat de inwoners van Noorderwijk de dupe zullen worden van de voorziene uitbreidingen onder meer door verkeersoverlast. In antwoord op deze bezwaren, opmerkingen en adviezen stelt de Vlaamse Regering dat in de planopties maatregelen zijn opgenomen om de verkeersimpact te beperken. Vooreerst leidt het behoud van het bestaande 13-holes golfterrein niet tot een grote verkeersimpact en is het aantal parkeerplaatsen beperkt. Dit geeft geen aanleiding tot een aanzienlijke toename van het aantal verkeersbewegingen of van de verkeershinder. Gezien de golfactiviteiten in de regel verspreid over een dag plaatsvinden wordt het aantal verkeersbewegingen ook gespreid en kan geoordeeld worden dat de verkeersimpact relatief beperkt zal blijven en dat de toegangswegen naar het golfterrein, in het bijzonder Witbos, geschikt zijn voor dergelijk verkeer. In het voorbereidend onderzoek en in de milieubeoordeling is ook rekening gehouden met de alternatieve ontsluitingsmogelijkheden via de Zandkapelweg of de Britselaan in Westerlo. Maar daaruit blijkt dat de Zandkapelweg en de Britselaan, die voorheen ook dienst deed als toegang voor gemotoriseerd verkeer, niet geschikt zijn als permanente ontsluiting en bovendien ook vanuit veiligheidsoverwegingen niet haalbaar zijn, in het bijzonder omwille van de voorgenomen inrichting van het terrein en de kans op golfballetjes op die plaats. De ontsluiting van de sporthal zal eveneens gebeuren via Witbos en zal slechts een beperkt aantal bijkomende verkeersbewegingen met zich meebrengen. Het gaat sowieso over lokaal bestemmingsverkeer. Er kan ook aangenomen worden dat een aanzienlijk deel van de verplaatsingen met de fiets zal gebeuren via het aan te leggen fietspad vanuit het noorden. Ook hier kan dus gesteld worden dat de lokale wegen geschikt zijn voor het voorziene lokale bestemmingsverkeer naar de sporthal. De stedenbouwkundige voorschriften laten daarnaast ook de versterking van het recreatief medegebruik van het golfterrein toe en voorzien in wandel- en fietspaden rondom en doorheen het terrein, waar geen hinder voor omwonenden en buurtbewoners wordt verwacht. Bijkomend verkeer is voornamelijk gekoppeld aan de grote evenementen die gepaard gaan met piekmomenten en de nood aan parkeergelegenheid. In de stedenbouwkundige voorschriften zijn bepalingen opgenomen die de verwachte impact beperken. Er is vooreerst een beperking van het aantal grootschalige evenementen opgelegd tot maximaal 12 per jaar. Daarnaast is in de stedenbouwkundige voorschriften opgelegd dat voor het geheel van de toegelaten activiteiten (golfactiviteiten, recreatief medegebruik en evenementen) maatregelen moeten worden uitgewerkt voor het stimuleren van het gebruik van alternatieven voor het autoverkeer in de vorm van een bedrijfsvervoerplan. Daarbij is gespecificeerd dat het bedrijfsvervoerplan specifieke maatregelen voor grote evenementen moet omvatten. In navolging van de bezwaren, opmerkingen en adviezen is in de stedenbouwkundige voorschriften toegevoegd dat in het bedrijfsvervoerplan maatregelen moeten opgenomen worden op het vlak van parkeren en verkeersveiligheid. In navolging van deze bezwaren worden de stedenbouwkundige voorschriften voor de grote evenementen aangevuld met bepalingen over parkeren en verkeersveiligheid.

- In sommige bezwaren, adviezen en opmerkingen wordt aangehaald dat Witbosstraat smal is en dat daardoor parkeerproblemen kunnen ontstaan bij evenementen. In antwoord op deze bezwaren, opmerkingen en adviezen stelt de Vlaamse Regering dat op basis van de kencijfers en het inrichtingsplan voldoende parkeerruimte mogelijk is op het paradeplein om aan de parkeerbehoefte van golfactiviteiten en kleinschalige evenementen te voldoen. Op het ogenblik dat deze evenementen plaatsvinden, zal het centrale plein een dubbel gebruik kennen. In het geval een tekort aan parkeerplaatsen op het centrale plein dreigt, kan occasioneel gebruik gemaakt worden van een tijdelijke overloopparking ter hoogte van de bestaande loods via de Britselaan, ofwel moeten externe parkings worden georganiseerd buiten het terrein, bijvoorbeeld op bedrijfsterreinen en kan worden gewerkt met een shuttledienst, waarvoor het verplichte bedrijfsvervoerplan de basis biedt. Door een aangepast parkeerbeheer, door tijdelijk externe parkings in te schakelen, wordt verkeer in de straat Witbos en parkeerplaatszoekend verkeer vermeden. Zo bestaat de mogelijkheid om nabij het kruispunt Witbos – Morkhovenseweg de parking van een supermarkt op zondag te gebruiken. Een dergelijke parkeerbegeleiding werd reeds met succes toegepast in het verleden tijdens een evenement en zorgde voor minder verkeer in de straat Witbos. Overlast voor de omliggende woonstraten kan worden vermeden door op die momenten een parkeerverbod in Witbos en omliggende straten op te leggen en tevens de nodige communicatie te voorzien opdat ofwel op het terrein zelf wordt geparkeerd, ofwel gebruik wordt gemaakt van externe parkings. In navolging van deze bezwaren, opmerkingen en adviezen is in het grup geopteerd voor aanvullingen en verduidelijkingen van de bepalingen over parkeren, met het centrale plein in te richten voor parkeren, occasioneel een overloopparking aan de Britselaan en randvoorwaarden voor parkeren en ontsluiting in het opgelegd bedrijfsvervoerplan voor de grootschalige evenementen.
- In sommige bezwaren, adviezen en opmerkingen wordt ingaan op de verhoging van het verkeer in de straten Witbos, Venheide, Hoogton en andere. Er is een bezorgdheid over de leefbaarheid en verkeersveiligheid van Witbos en andere omliggende wegen vermits er geen aangepaste infrastructuur aanwezig is. Daarom zijn extra maatregelen voor de veiligheid voor de voetgangers en fietsers in deze straten nodig, zoals gescheiden fiets-wandelpaden, trajectcontroles in beide straten, versmalling op de weg, zodat het doorgaand verkeer niet te snel kan rijden. In antwoord op deze bezwaren, opmerkingen en adviezen stelt de Vlaamse Regering enerzijds dat het plan de nodige maatregelen bevat op het vlak van mobiliteit, ontsluiting, verkeersveiligheid en parkeren. Anderzijds behoort de verkeersveilige inrichting van het omliggende en lokale wegennet tot de verantwoordelijkheid van de wegbeheerders en maakt die geen deel uit van het voorliggende plan. De keuze voor Witbos als ontsluiting voor het autoverkeer en paden voor fietsers en toegangen is gericht op het verkeersveilig maken van de toegangen. In de stedenbouwkundige voorschriften is tenslotte de verkeersveilige inrichting opgenomen als beoordelingscriterium en voor de evenementen is opgenomen dat moet voorzien worden in maatregelen in zake parkeren en circulatie, eveneens gericht op het bereiken van een verkeersveilige situatie. Het garanderen van de verkeersveiligheid, het opleggen van snelheidsbepalingen zijn tenslotte een opdracht van de politie en maken het voorwerp uit van handhaving, hetgeen buiten de inhoud van een ruimtelijk uitvoeringsplan valt. Samengevat zijn de nieuwe toegangswegen in de rand van het plangebied waarbij de hoofdingang langs de straat Witbos behouden blijft en in het verlengde van de 'groene vinger', redelijke en verkeersveilige ontsluitingen. Deze bezwaren, adviezen en opmerkingen geven derhalve geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.

- In sommige bezwaren, adviezen en opmerkingen wordt ingegaan op de voorziene locatie en de aankoop van gronden voor de sporthal, over private belangen en over de bouwkosten voor de lokale sporthal. Daarnaast wordt gepleit voor een alternatieve locatie in Noorderwijk. De Vlaamse Regering antwoordt dat vanuit de gemeente de nood is aangegeven voor bijkomende sportinfrastructuur. De herbestemming van een militair domein naar golfterrein biedt opportuniteiten om sportactiviteiten ruimtelijk te groeperen en gebruik te maken van een bestaande ruimte-inname en verharding. In antwoord op deze bezwaren, opmerkingen en adviezen verwijst de Vlaamse Regering naar de Toelichtingsnota en het alternatievenonderzoek in het plan-MER, waaruit blijkt dat de voorziene locatie voor een mogelijke sporthal in de noordelijke uitloper van het plangebied door de bestaande verharding en de ligging ten opzichte van Noorderwijk de meest aangewezen locatie is binnen het plangebied. Er werden 3 inplantingsalternatieven overwogen: herinrichting van een bestaande booghal (alternatief 1), inplanting aan ingang straat Witbos, in het westen van het plangebied (alternatief 2) en inplanting aan de voormalige spoorweg, in de noordwestelijke hoek van het domein (alternatief 3). Bovenstaande 3 alternatieven werden in elke discipline van het plan-MER volwaardig onderzocht waarbij de verschillende alternatieve met elkaar vergeleken worden op basis van verschillende afwegingscriteria zoals veiligheid, bereikbaarheid, hinder, functionaliteit binnen plangebied, aanwezige verharding, eigendomsstructuur, natuurverstoring. Hiertoe werd aan elke discipline na de effectenbeoordeling een extra paragraaf 'Overweging inplantingsalternatieven nieuwe sporthal' in het kader van de desbetreffende discipline toegevoegd. Daarnaast is in hoofdstuk 10 een samenvatting en eindsynthese gemaakt wordt van het alternatievenonderzoek in de verschillende disciplines. De hoofdconclusie van de lokale sporthal voor het autoverkeer naar de parking aansluitend bij de sporthal gebeurt eveneens naar Witbos omdat zowel voor de sporthal als voor de globale ontsluiting geoordeeld wordt dat dit de meest verkeersveilige optie is. Op het terrein wordt verder voorzien in een verkeersveilige aanleg met fiets en wandelpad en de toegangen voor fietsen en wandelaars zijn toegelaten buiten de op het grafisch plan aangegeven hoofdconclusie voor autoverkeer. Voor de ontsluiting van de lokale sporthal wordt een nieuwe toegangsweg voor gemotoriseerd verkeer vanuit de straat Witbos langs de grens van het plangebied voorzien, met het oog op de verkeersveiligheid in Venheide en de omliggende wijk. Voor fietsers en wandelaars is een toegangsweg voor niet-gemotoriseerd verkeer voorzien vanuit het noorden, zijnde vanuit Noorderwijk, op de voormalige spoorwegbedding. Een afzonderlijke toegang voor zwakke weggebruikers zal toelaten dat fietsers en voetgangers vanuit de dorpskern van Noorderwijk op een vlotte en veilige manier de nieuwe sporthal kunnen bereiken. Bovendien biedt de voorziene ontsluiting voor zwakke weggebruikers ook bijkomende mogelijkheden zodat plaatselijke gebruikers meer geneigd gaan zijn om de auto achterwege te laten. Het gaat om een lokale sporthal zodat de ruimte voor parkeren uiterst beperkt kan blijven. Uit de milieubeoordeling blijkt dat de inplanting van een sporthal op die locatie (alternatief 3) niet leidt tot een significant negatieve milieu-impact. In navolging van sommige bezwaren wordt wel geopteerd voor een beperkte wijziging in de inplanting. Om de oppervlakte bos te maximaliseren en te vermijden dat de parking en gemotoriseerd verkeer zich helemaal tot het noorden van het plangebied uitstrekt, wordt de zone voor lokale sporthal op het grafisch plan aangeduid met een specifiek stedenbouwkundig voorschrift en wordt het noordelijk deel aansluitend bij Noorderwijk bestemd als bosgebied. Het GRUP voorziet bovendien enkel de mogelijkheid voor een sporthal en legt geen verplichting hiertoe op, zodat andere locaties evengoed in aanmerking kunnen komen. In dat geval zal het gebied enkel voor golf of natuur kunnen gebruikt worden. In het GRUP wordt evenmin vastgelegd op welke wijze de sporthal moet worden gebouwd, beheerd en uitgebaat.

Er wordt ook geen uitspraak gedaan over de eigendomssituatie. Dergelijke aspecten behoren niet tot de verplichte inhoud van een ruimtelijk uitvoeringsplan en bindende uitspraken in een ruimtelijk uitvoeringsplan over de eigendomssituatie zouden als onwettig kunnen worden beschouwd zodat de opmerkingen daarover strikt genomen zonder voorwerp zijn. De bewering over belangenvermenging wordt daarnaast vooropgesteld zonder daarbij concrete aanwijzingen toe te voegen zodat het niet mogelijk is daar verder op in te gaan binnen het kader van een openbaar onderzoek, vermits dit in voorkomend geval een zaak is van het administratief of gerechtelijk toezicht en dus niet aan de Vlaamse Regering toekomt daarover uitspraken te doen. Deze adviezen, bezwaren en opmerkingen geven derhalve aanleiding tot aanpassingen aan het grafisch plan en de stedenbouwkundige voorschriften voor de concrete zone van de lokale sporthal met de aanduiding van bosgebied tussen Noorderwijk en de lokale sporthal.

- In sommige bezwaren, adviezen en opmerkingen wordt ingegaan op de ontsluiting voor voetgangers en fietsers die enkel rond het domein voorzien worden. In navolging van deze opmerkingen stelt de Vlaamse Regering dat het recreatief medegebruik van het terrein belangrijk is, maar dat dit geen afbreuk kan doen aan de golfsport en de veiligheid van de sporters en eventuele wandelaars en fietsers. De mogelijkheden voor doorwaardbaarheid van het ganse terrein werden onderzocht in de Technische Werkgroep Golf, waarbij aangegeven werd dat wandelpaden doorheen het golfterrein in functie van de veiligheid niet wenselijk zijn. Om tegemoet te komen aan de vraag naar een hogere doorwaardbaarheid en in overeenstemming met de randvoorwaarden van de Technische Werkgroep Golf worden – naast het wandelpad rond het terrein – in het grafisch plan en de stedenbouwkundige voorschriften bijkomende voorzieningen opgenomen, onder meer door de lokale sporthal te verbinden met het centrale plein. Op het grafisch plan wordt, in samenhang met de stedenbouwkundige voorschriften ter hoogte van de aansluitingen met het omliggende lokale wegennet, gegarandeerd dat deze lokale wegen verbonden blijven met de fiets- en wandelpaden rond en doorheen het domein. Hierbij geldt de beperking dat de veiligheid van wandelaars en fietsers ten allen tijde gegarandeerd moet zijn, zodat niet geopteerd wordt voor paden in de slagzones van de golfholes. Op deze manier wordt een kwalitatieve en veilige aansluiting voorzien voor wandelaars en fietsers onder meer ter hoogte van Witbos, Venheide, Zandkapelweg en Britselaan, dus zowel in westelijke, noordelijke, oostelijke als zuidelijke richting. De opmerkingen over de fiets- en wandelpaden leiden derhalve tot aanpassingen aan het grafisch plan en de stedenbouwkundige voorschriften.
- In sommige bezwaren, adviezen en opmerkingen wordt opgemerkt dat er een trage weg wordt voorzien rondom het terrein en dat voor de privacy, een degelijke bufferzone van bijvoorbeeld 5 meter tussen de trage weg en de aanpalende woningen noodzakelijk is. De Vlaamse Regering antwoordt op deze bezwaren, opmerkingen en adviezen dat de stedenbouwkundige voorschriften bepalingen bevatten om voor de paden maximaal gebruik te maken van bestaande verhardingen en bestaande groenstroken maximaal te behouden. De wegenis is in de meeste gevallen niet voorzien op plaats waar woningen voorkomen, zodat geoordeeld wordt dat de impact op privacy beperkt is. Op een beperkt aantal plaatsen zijn paden voorzien in de nabijheid van woningen. Voor het geheel van het domein geldt dat de beeldwaarde van het plangebied zal verhogen door de herinrichting van het golfterrein. Door de aanleg van een wandel- en fietspad rondom en doorheen het terrein met op verschillende plaatsen uitzicht op het golfterrein, zal de belevingswaarde verhogen. Ook het openstellen voor niet-golfers van het nieuwe clubhuis, dieper in het golfterrein gelegen dan vandaag, zal ervoor zorgen dat het terrein een toeristisch-recreatief rustpunt wordt voor fietsers en wandelaars en de belevingswaarde doen toenemen

zowel voor bezoekers als omwonenden. De bestaande driving range wordt verlengd in oostelijk richting, met andere woorden weg van de bestaande woningen in Witbos, waardoor de impact op de privacy nihil is en ook mogelijke lichthinder vanuit de driving range weinig waarschijnlijk is, gezien de afstand tot dichtstbijzijnde woning van 100m (beoordeling 0). Deze bezwaren, adviezen en opmerkingen geven derhalve geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.

- In sommige bezwaren, adviezen en opmerkingen wordt aandacht gevraagd voor de toegankelijkheid van het domein voor personen met een handicap. De Vlaamse Regering verwijst voor dit aspect naar de stedenbouwkundige verordening in zake toegankelijkheid van 1 maart 2010. Deze bezwaren, adviezen en opmerkingen geven derhalve geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.
- In sommige bezwaren, adviezen en opmerkingen wordt gewezen op de mogelijke effecten van de bestemmingswijziging van militair domein naar bosgebied op een naastgelegen landbouwbedrijf en de herbestemming van een deel van de toegangsweg. De Vlaamse Regering antwoordt dat de toegangsweg niet begrepen is in het voorliggende GRUP en dat de impact van de milieuwetgeving slechts kan bepaald worden op basis van de concrete feitelijke situatie. Bovendien is bij de opmaak van het plan de ingenomen oppervlakte zo beperkt als mogelijk gehouden waardoor ook de impact op de omgeving zo beperkt mogelijk is. Deze bezwaren, adviezen en opmerkingen geven derhalve geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.
- In sommige bezwaren, adviezen en opmerkingen wordt gepleit voor het aanduiden van afmetingen op het verordenend grafisch plan. In de bezwaren wordt niet aangetoond dat het voorliggende grafisch plan onvoldoende leesbaar is of onduidelijk zou zijn. Er wordt bij het uitwerken van het grafisch plan immers maximaal gebruik gemaakt van kadastrale percelen zoals ingetekend op het Grootchalig Referentiebestand GRB). Waar nodig worden in de stedenbouwkundige voorschriften bepaalde afstanden bepaald. In navolging van deze opmerking wordt in de stedenbouwkundige voorschriften opgenomen dat de tussenafstand van het groengebied tussen de zuidelijke loods en de perceelsgrens minstens vijftwintig meter moet bedragen.
- In sommige bezwaren, adviezen en opmerkingen wordt gesteld dat de contour van de overdruk voor bebouwing ofwel meer kan worden afgestemd op de aanwezige kleine landschapselementen (bijvoorbeeld houtkant in het zuiden langs Zandkapelweg) ofwel binnen de stedenbouwkundige voorschriften het belang van het integreren van waardevolle kleine landschapselementen moet worden opgenomen. De Vlaamse Regering antwoordt dat in navolging van deze bezwaren, adviezen en opmerkingen de intekening van de overdruk voor gebouwen aanzienlijk in omvang is beperkt. Daarmee wordt ook tegemoet gekomen aan de zorg om de verharding op het terrein te verminderen. Bovendien zijn in het artikel 1.4, dat van toepassing is op het grootste gedeelte van het domein wel degelijk bepalingen opgenomen in verband met kleine landschapselementen zodat geoordeeld wordt dat daarvoor een voldoende bescherming geldt. Deze bezwaren, adviezen en opmerkingen geven derhalve aanleiding tot aanpassingen aan het verordenend grafisch plan.
- In sommige bezwaren, adviezen en opmerkingen wordt voorgesteld om de bestaande omheining enkel te kunnen behouden in geval die de migratie van de lokale fauna toelaat. De Vlaamse Regering antwoordt op deze bezwaren, adviezen en opmerkingen door te verwijzen naar het plan-MER waar geen milderende maatregelen zijn opgenomen in verband met de afsluiting. Bovendien beletten de stedenbouwkundige voorschriften, vermits ze geen uitspraken doen over de maaswijdte van de bedrading, geenszins dat aanpassingen worden aangebracht aan de gebruikte afrastering zodat, indien daartoe de nood zou blijken, de afsluiting op sommige plaatsen van andere

bedrading met een grotere maaswijdte zou voorzien kunnen worden. Deze bezwaren, adviezen en opmerkingen geven derhalve geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.

- In sommige bezwaren, adviezen en opmerkingen wordt aangegeven dat de spoorlijn bepalend is op vlak van identiteit/verleden voor de site en een ontwerpuitgangspunt is om rekening mee te houden bij de inrichting. De Vlaamse Regering antwoordt dat in navolging van deze opmerkingen een bepaling is toegevoegd aan de stedenbouwkundige voorschriften met het oog op het behoud van het historisch militair karakter van het terrein, de gebouwen en de spoorlijn.
- In sommige bezwaren, adviezen en opmerkingen wordt gewezen op de gebruikte formulering van de stedenbouwkundige voorschriften in artikel 1.5 inzake afvalwater. Tevens wordt verwezen naar een passage waarin het woord "niet" tweemaal voorkomt als een dubbele ontkenning. De Vlaamse Regering antwoordt dat in navolging van deze opmerkingen, bezwaren en adviezen de betrokken passage in verband met afvalwater werd geschrapt vermits ze overbodig was en ten onrechte verwees naar de bestemming 'gemengd open ruimtegebied met cultuurhistorische waarde', vermits die niet opgenomen is binnen dit GRUP. In de stedenbouwkundige voorschriften werd "niet niet" gecorrigeerd tot "niet". Deze bezwaren, adviezen en opmerkingen geven derhalve aanleiding tot aanpassingen aan de stedenbouwkundige voorschriften van het plan.
- In sommige bezwaren, adviezen en opmerkingen wordt gepleit voor het opleggen van hoogtebeperkingen voor aan te leggen taluds. De Vlaamse Regering antwoordt dat in GRUP's zoveel mogelijk gebruik wordt gemaakt van type-bepalingen, omwille van de eenvormigheid, de algemene toepasbaarheid en daardoor de rechtszekerheid. Om die reden zijn de stedenbouwkundige voorschriften waar mogelijk algemeen van aard, hetgeen voor sommigen als weinig gedetailleerd kan overkomen. Voor wat betreft de hoogte van taluds wordt gewezen op de specifieke stedenbouwkundige voorschriften, waarin aandacht wordt gevraagd voor de ensemble-waarde van het domein en de meer specifieke bepalingen inzake het grondverzet en de grondbalans waarin is opgenomen dat er gestreefd wordt naar een gesloten grondbalans en dat de afvoer van grond niet is toegelaten. Die bepalingen zijn onder meer gebaseerd op het feit dat bij de aanleg van een golfterrein gestreefd wordt naar een zeker reliëf en dat tegelijk, omwille van de kenmerken van het terrein, in dit concreet geval het afvoeren en aanvoeren van grond best tot een minimum wordt beperkt. Het opleggen van strikte maten op taluds is in dat opzicht niet aangewezen. Deze bezwaren, opmerkingen en adviezen geven geen aanleiding tot aanpassingen aan de verordenende delen van het plan.
- In sommige bezwaren, adviezen en opmerkingen wordt opgemerkt dat er in artikel 1.2 sprake is van een verbod op nachtverlichting is en dat dit niet wordt herhaald in artikel 1.5 dat nochtans ook bepalingen met betrekking tot verlichting bevat. De Vlaamse Regering antwoordt dat in overeenstemming met deze opmerkingen een grondige herwerking van de stedenbouwkundige voorschriften is gebeurd waarbij de bepalingen in zake verlichting werden gegroepeerd in artikel 1.1, gebied voor golfterrein. Deze herschikking is doorgevoerd om tegenspraken tussen verschillende artikelen te vermijden. Hierbij is een herformulering doorgevoerd van de bepalingen in zake verlichting rekening houdende met de geformuleerde elementen en met het oog op het beperken van de impact van verlichting. Deze bezwaren, adviezen en opmerkingen geven derhalve aanleiding tot aanpassingen aan de stedenbouwkundige voorschriften van het plan.

Juridisch kader

Dit besluit sluit aan bij de volgende regelgeving:

- Het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, artikel 13, §§1 en 3, gewijzigd bij het decreet van 19 juli 2002, artikel 17, §3, eerste lid, vervangen bij het decreet van 19 mei 2006, artikel 18, gewijzigd bij het decreet van 19 juli 2002, artikel 25, §1, vervangen bij het decreet van 19 juli 2002 en gewijzigd bij het decreet van 7 december 2007, artikel 27, §3, eerste lid, ingevoegd bij het decreet van 19 juli 2002 en gewijzigd bij het decreet van 25 mei 2007, artikel 28, gewijzigd bij het decreet van 19 juli 2002 en artikel 36ter, §§1 en 2, ingevoegd bij het decreet van 19 juli 2002 en gewijzigd bij het decreet van 19 mei 2006.
- Het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018, artikel 1.3.1.1, § 1, eerste lid.
- Het koninklijk besluit van 28 juli 1978 houdende de definitieve vaststelling van het gewestplan 'Herentals-Mol' en de latere wijzigingen.
- Het besluit van de Vlaamse Regering van 23 september 1997 houdende de definitieve vaststelling van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV), bekrachtigd bij het decreet van 17 december 1997 wat de bindende bepalingen betreft, en op de besluiten van de Vlaamse Regering van 12 december 2003 en 17 december 2010 houdende de definitieve vaststelling van een herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, bekrachtigd bij de decreten van 19 maart 2004 respectievelijk 25 februari 2011 wat de bindende bepalingen betreft.
- De beslissing van de deputatie van de provincie Antwerpen van 24 februari 2011 houdende de goedkeuring van het gemeentelijk RUP Kamp A van de gemeente Westerlo, dat betrekking heeft op 4 voormalige militaire gebouwen en als gevolg waarvan dit gedeelte van het voormalig militair domein niet is opgenomen in het voorliggend gewestelijk RUP Golfterrein Witbos.

Initiatiefnemer

Dit besluit wordt voorgesteld door de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme.

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

Artikel 1. Het bij dit besluit gevoegde gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Golfterrein Witbos' wordt definitief vastgesteld.

De normatieve delen van dit gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan zijn als bijlage bij dit besluit gevoegd:

1. bijlage I, het grafisch plan;
2. bijlage II, de stedenbouwkundige voorschriften bij het grafisch plan;

De niet-normatieve delen van dit gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan zijn als bijlage bij dit besluit gevoegd:

1. bijlage IIIa, de toelichtingsnota (tekst).
2. bijlage IIIb, de toelichtingsnota (kaarten).
3. bijlage IV, het planmilieueffectenrapport.
4. Bijlage V, de veiligheidstoets.

Artikel 2. De Vlaamse minister, bevoegd voor Omgeving, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving,
Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR